

Slovo k povzbuzení na neděli 23. dubna 2023, na 3. neděli velikonoční – A
Biblická čtení: Sk2,14.22-28; Ž 16; 1Petr 1,17-21; Lk 24,13-35

Milé sestry, milí bratři,

každá neděle je oslavou zmrtvýchvstání Pána Ježíše. Prvním dnem v týdnu, začátkem nového stvoření, a zároveň osmým dnem, završením toho starého. Už v Novém Zákoně se neděle, den pod dni Saturnově či den Slunce (jak ho nazývali Římané), stává „**dnem Páně**“ (řecky *hémera kyriaké*). Z latinské podoby tohoto jména (*dies dominica*) je pak odvozeno její jméno i v řadě moderních, zejména novorománských jazyků. Navíc v ruštině či ukrajinštině se pak tento den jmenuje přímo *Voskresenie*, „Vzkříšení“.

Jazyk tak v sobě zachytil, jak velkým **pokladem** se neděle stala (již prvním) křesťanům a jakým by nějak měla být stále, i nám: Dnem **zasvěceným** Bohu, dnem **setkání** se vzkříšeným **Kristem**, dnem křesťanské **bohoslužby**, vnitřní **radosti**, **odpočínutí**, **spočínutí** v Boží náruči, dnem prostě **požehnaným** Kristovou milostí. A jistě pak i dnem setkání se s lidmi.

Nezní to možná příliš moderně či postmoderně, ale je tomu tak, aspoň v křesťanském, biblickém vnímání.

Každá neděle je „**týdenními Velikonocemi**“, tak se začala slavit hned po Letnicích. **O nedělích v době velikonoční** je její radostný charakter však ještě zřejmější. Ze všech mešních modliteb, z biblických čtení, zvláště pak z evangelií, která se o těchto nedělích čtou, **velikonoční radost** ze zmrtvýchvstání Pána Ježíše chce přímo **číst**.

Dnešní úryvek nás i proto ještě jednou přenáší jakoby zpět do **neděle zmrtvýchvstání**, rozevíraje před námi **svědectví** o odpoledním setkání dvou učedníků putujících do Emauz se vzkříšeným Pánem a o jeho rozpoznání při lámání chleba.

Tento text v uplynulých dvou týdnech zazněl při mši svaté již **dvakrát**; mohl zaznít na Boží hod odpoledne a určitě zazněl ve středu Velikonočního oktávu. Máme i proto asi na paměti i jeho výklad: Že je – vedle svědectví toho, co se v neděli zmrtvýchvstání odpoledne stalo – i jakousi evangelistovou **odpovědí** na otázku prvokřesťanské komunity, **kde** je možné zmrtvýchvstalého Krista potkávat **stále**. **Ve víře**, v cestě k ní, v postupném procesu uvěření a zvláště **při slavení eucharistie**, odpovídá.

Tímto způsobem dnešní text vykládali už mnozí staří církevní otcové, stal se tak součástí jejich katecheze. Moderní exegeze by možná ještě přidala, že to právě byla už **zkušenost Kristovy živé přítomnosti** v cestě k víře a při lámání chleba zakoušená prvokřesťanskou **komunitou**, která se v Lukášově textu již sama **odrazila** a že i proto se svědectví tak plasticky a podrobně převyprávěně dostalo do **evangelia**. Neboť v něm **zarezovalo**, co již raní křesťané **prožívali** při uvěření každého z nich a při společném slavení eucharistie. Ve vyprávění o emauzských učednících našlo tak prvotní křesťanství jakési zdůvodnění či potvrzení **autenticity** své zkušenosti.

Na cestě člověka ke křesťanství, ke křesťanské (a možná i jiné náboženské) **víře** v Boha – tehdy i dnes – je to totiž opravdu často **podobné** jako v dnešním evangeliu: Člověka, třeba i různé zklamaného, nejprve pozitivně **rozruší** první hlásání evangelia, pak mu začne postupně **hořet** srdce při otevírání stránek Písma, při pronikání do Božích tajemství, aby nakonec se mu nově otevřely oči duše při **přijetí iniciačních svátostí**, křtu, biřmování a eucharistie, jimž jeho vztah k Bohu dostane novou Boží kvalitu.

I s každou mší svatou je to **podobné**. Slavení eucharistie má přeci stále **dvě části**, nejprve **bohoslužbu slova**, při které se má Božím slovem rozhořet naše srdce, a pak **eucharistickou bohoslužbu**, „lámání chleba“, vrcholící ve svatém přijímání, kdy máme být aspoň nějak Boží radostí proměňováni v toho, koho jíme a pijeme.

Evangelium svědčí o tom, co se jedinečně stalo, i o tom, co se má nějak dít pořád.

Nebyla to ještě zpráva žen o zmrtvýchvstání, ale teprve skutečné osobní **setkání se Zmrtvýchvstalým**, které emauzským učedníkům strhlo šupiny z očí a oni uvěřili a vydali se do Jeruzaléma.

Bez zkušenosti v Pána Ježíše věřit nejde, aspoň ne dlouhodobě; to víme, často se připomíná. **Dnešní evangelium** je tak stále opakovaným **pozváním**, ukázáním **směru**, svědectvím a náznakem, kde **zmrtvýchvstalého Krista** – vedle jeho mnoha dalších tajemných přítomností – zvláště čekat a hledat: **Ve víře** jakožto vztahu s ním a v eucharistii, v Božím slově, lámání chleba a potažmo v ostatních svátostech.

Ale je nejen tím. Dnešní evangelium je i připomínkou, pozváním, k čemu by nás **potkání se s Pánem Ježíšem** – životní i všechna jednotlivá a dílčí – měla vždy také **vést**: K **cestě**, k **pohybu**, k vydání se do nějakého Jeruzaléma, leckdy ke změně směru, a to ještě téhož dne, třeba i večer. Jak to učinili emauzští učedníci a ať už tyto metafory v naší konkrétní situaci znamenají cokoli.

Příčemž **pohybem** započatým setkáním se s Kristem, pohybem **zevnitř** našeho nitra, **e-mocí** v nejsilnějším slova smyslu, nemůže být nic jiného, nic menšího než **láska**. **K Bohu a lidem**. Láska rozžehnutá v srdci jako **oheň**, anebo aspoň jako **plamínek** při setkání s Pánem Ježíšem. Zvláště ve **víře** a při **lámání chleba**.

A je opravdu důležité chtít se aspoň trochu, aspoň nějak **připodobňovat emauzským učedníkům**. Mimo jiné aby na světě mohla být ještě jedna **přítomnost** zmrtvýchvstalého Krista, patrně jedna z nejdůležitějších, v každém případě z nejvnímatelnějších. A to **ve vykonaném dobru**, ve víře, lásce a spravedlnosti zejména těch, kterým bylo dáno v něj uvěřit, jak by řekl třeba svatý Irenej: *Cum bene facientibus habitat Deus*, „s dobře činícími přebývá Bůh“, dodejme: jako zmrtvýchvstalý Kristus.

Co udělali ti dva z evangelia? Hned se zvedli, vydali na cestu, přišli do Jeruzaléma a zvěštovali, koho potkali, a **Pán znovu přišel**. V metaforickém výkladu se tak reálně děje znovu a znovu **při každém skutku opravdové lásky**, při každém pohybu z lásky. A to dokonce i prostřednictvím nás, jinak slabých, hříšných a křehkých lidí. Navíc, jak dobře známo a také stále opakováno, **jen láska** může přikrýt množství hříchů.

Milé sestry, milí bratři, dnešní evangelium se nám tak opět stává **nejen pozváním a povzbuzením**, kde Krista hledat a nacházet, ale i důvodem ke **zpytování svědomí**, kam všude mu nedovolujeme znovu přicházet.

Kéž bychom se proto s Kristem – vtělenou a živou, zmrtvýchvstalou a z mrtvých stále vstávající Boží láskou – (kéž bychom se s Kristem) opravdu vírou **potkávali**. Zejména každou **neděli**, při každé nedělní **mši svaté**. I proto je tak **důležité** na ni chodit, a to s otevřeným srdcem a otevřenými ušima a očima. **Důležité** nejen pro nás ale i pro celé naše okolí.

Ovšem za předpokladu, že naše srdce **nezůstane studené** a **nitro tvrdé** a **zavřené** jak kamenem. Pokud nezůstane, pak se i pro nás a snad nějak i pro naše blízké i vzdálené **neděle** může stát a stále více stávat **dnem Páně**, dnem zmrtvýchvstání a z mrtvých vstávání Pána Ježíše...